

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 25/1/2017
Αριθμ. Πρωτ.: 1275

20 JAN 2017

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Μέτρα ενίσχυσης νέων αγροτών»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 1360/22-11-2016

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Γ. Καρασμάνης, Ε. Αυγενάκης, Χ. Αθανασίου, Σ. Αναστασιάδης, Ι. Ανδριανός, Ι. Αντωνιάδης, Μ. Αντωνίου, Α.-Μ. Ασημακοπούλου, Γ. Βαγιωνάς, Α. Βεσυρόπουλος, Κ. Βλάσης, Γ. Βλάχος, Σ. Βούλτεψη, Γ. Γεωργαντάς, Σ. Γιαννάκης, Β. Γιόγιακας, Α. Δαβάκης, Χ. Δήμας, Α. Δημοσκάκης, Α. Καββαδάς, Κ. Καραμανλής, Θ. Καράογλου, Γ. Κασαπίδης, Α. Κατσανιώτης, Σ. Κεδίκογλου, Χ. Κέλλας, Ν. Κεραμέως, Ο. Κεφαλογιάννη, Ι. Κεφαλογιάννης, Ε. Κόνσολας, Κ. Κουκοδήμος, Γ. Κουμουτσάκος, Δ. Κυριαζίδης, Ν. Μηταράκης, Χ. Μπουκώρος, Α. Μπούρας, Β. Οικονόμου, Μ. Σαλμάς, Κ. Σκρέκας, Χ. Σταϊκούρας, Γ. Στύλιος, και Κ. Τσιάρας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) 1307/2013 (άρθρα 50 και 51), 639/2014 (άρθρα 49 και 50) και 640/2014 (άρθρο 21), καθώς και την υπ' αριθ. 104/ΦΕΚ 147 Β'/22.01.2015 Υπουργική Απόφαση (άρθρα 30 και 31), όπως ισχύει, η ενίσχυση των γεωργών νεαρής ηλικίας χορηγείται ετησίως σε δικαιούχους του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, με την προϋπόθεση να είναι νέοι γεωργοί.

Ως γεωργοί νεαρής ηλικίας, νοούνται τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία:

- δημιουργούν για πρώτη φορά γεωργική εκμετάλλευση ως επικεφαλής αυτής ή έχουν ήδη εγκατασταθεί κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγούνται της πρώτης υποβολής αίτησης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης και

- είναι ηλικίας έως 40 ετών κατά το έτος υποβολής της αίτησης που αναφέρεται παραπάνω.

Ως «γεωργοί νεαρής ηλικίας» νοούνται και τα νομικά πρόσωπα, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, για τα οποία ο οικονομικός διαχειριστής ή οι οικονομικοί διαχειριστές του πληρούν σωρευτικά τα κάτωθι:

- δημιουργούν για πρώτη φορά γεωργική εκμετάλλευση ως επικεφαλής αυτής ή έχουν ήδη εγκατασταθεί κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγούνται της πρώτης υποβολής αίτησης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης. Ως πρώτη υποβολή αίτησης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης νοείται η πρώτη υποβολή αίτησης ενίσχυσης του νομικού προσώπου στο πλαίσιο του καθεστώτος των νέων γεωργών,

- είναι ηλικίας έως 40 ετών κατά το έτος υποβολής της αίτησης που αναφέρεται παραπάνω και

- ασκούν αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο επί του νομικού προσώπου όσον αφορά στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους για κάθε έτος υποβολής αίτησης ενίσχυσης από το νομικό πρόσωπο στο πλαίσιο του καθεστώτος γεωργών νεαρής ηλικίας.

Η ενίσχυση χορηγείται μέχρι ανώτατου ορίου 25 δικαιωμάτων για κάθε δικαιούχο και η περίοδος χορήγησης της ενίσχυσης ανά δικαιούχο δεν υπερβαίνει τα 5 έτη ενώ μειώνεται κατά τον αριθμό των ετών που μεσολάβησαν μεταξύ της δημιουργίας της εκμετάλλευσης και της πρώτης υποβολής της αίτησης ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας στο πλαίσιο του καθεστώτος της βασικής ενίσχυσης.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, για το έτος αιτήσεων 2015, το συνολικό ποσό που χορηγήθηκε στους δικαιούχους της εν λόγω ενίσχυσης ανήλθε στα 14.997.207,16 € και αφορά 39.134 γεωργούς. Για τις αιτήσεις 2016, έχει καταβληθεί, ήδη, από τα μέσα Δεκεμβρίου - με την πληρωμή της εκκαθάρισης της βασικής ενίσχυσης - το ποσό των 15.570.811,83 € σε 40.754 δικαιούχους.

Όσον αφορά στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, επισημαίνεται ότι, μεταξύ των άλλων, βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη αποτελούν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος, η ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων, η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

Οι εν λόγω προτεραιότητες, προσεγγίζονται, μεταξύ άλλων, μέσα από:

- την ενθάρρυνση αφενός ιδιωτικών επενδύσεων, με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα και αφετέρου βασικών δημόσιων υποδομών, όπως για την εξασφάλιση προσβασιμότητας, την εξοικονόμηση και αξιοποίηση των υδατικών πόρων κ.λπ., με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας, αλλά και την περαιτέρω τουριστική, περιβαλλοντική ή και άλλη αξιοποίηση των αγροτικών περιοχών και
- την ηλικιακή ανανέωση του παραγωγικού δυναμικού του πρωτογενή τομέα, μέσω της παροχής κινήτρων για την εγκατάσταση νέων αγροτών, αξιοποιώντας την τάση επιστροφής νέων ανθρώπων και, μάλιστα, με σημαντικά προσόντα (εκπαίδευση και εμπειρία), λόγω της οικονομικής κρίσης, από τον αστικό προς τον αγροτικό χώρο, συμβάλλοντας, έτσι, στην αντιμετώπιση της ανεργίας που, ιδιαίτερα στην κατηγορία των νέων, φτάνει το 60%.

Σημειώνεται ότι το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2015, αφού προηγήθηκαν εντατικές και επίπονες διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνέχεια των παρατηρήσεων των Υπηρεσιών της Επιτροπής επί του αρχικού σχεδίου που υποβλήθηκε τον Ιούλιο του 2014.

Σε συνέχεια της έγκρισης του ΠΑΑ 2014-2020 και σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, δρομολογήθηκαν όλες οι απαιτούμενες προπαρασκευαστικές διοικητικές ενέργειες, αφενός μεν για την ένταξη και πληρωμή των ανειλημμένων υποχρεώσεων στη νέα προγραμματική περίοδο, αφετέρου δε για τη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου εφαρμογής των μέτρων και δράσεων του νέου Προγράμματος και την άμεση υλοποίησή του.

Στην κατεύθυνση αυτή, εντός του 2016 και μέχρι στιγμής, δρομολογήθηκε μέσα από διαβούλευση και στενή συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες και Φορείς:

- Η θέσπιση με Υπουργική Απόφαση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για την περίοδο 2014-2020 και η διαμόρφωση του νέου μοντέλου διάρθρωσης των Ειδικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις και τη δομή του νέου ΠΑΑ.
- Το νέο οργανόγραμμα των Ειδικών Υπηρεσιών του ΠΑΑ 2014-2020, με δομή προσαρμοσμένη στις ανάγκες και στα μέτρα του νέου ΠΑΑ.
- Ο συντονισμός και προγραμματισμός με τις Περιφέρειες σχετικά με τις αρμοδιότητες μέτρων και δράσεων του ΠΑΑ 2014-2020 που εκχωρούνται σε αυτές και την κατανομή του αντίστοιχου προϋπολογισμού βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που συναποφασίστηκαν, ώστε να εκδοθούν οι σχετικές αποφάσεις εκχώρησης. Ήδη, έχει αποσταλεί στις Περιφέρειες επιστολή που αφορά στην οριστικοποίηση της πρώτης φάσης της περιφερειακής κατανομής πόρων μέτρων/δράσεων του ΠΑΑ 2014-2020, ενώ εκδόθηκε και η Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) για την εκχώρηση των αρμοδιοτήτων στις υπηρεσίες των Περιφερειών της χώρας.
- Η έκδοση των απαιτούμενων για την ενεργοποίηση των μέτρων του νέου ΠΑΑ Υπουργικών και Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων εκχώρησης αρμοδιοτήτων προς τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης (πλην Περιφερειών), όπως η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών, η Διεύθυνση Διαχείρισης Ζωικών Γενετικών Πόρων και Συστημάτων

Εκτροφής Ζώων, η Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας, Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων, ο ΕΛΓΑ, η ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ, καθώς και η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος. Επίσης, έχει υπογραφεί από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και τον Υπουργό Τουρισμού και έχει προωθηθεί για ΦΕΚ, η ΚΥΑ για τον καθορισμό των επιλέξιμων κατηγοριών καταλυμάτων στο πλαίσιο των δράσεων αγροτουρισμού.

- Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ), καθώς και η διασύνδεση και διαλειτουργικότητά του με λοιπές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Ταυτόχρονα, σε εξέλιξη βρίσκεται συνεργασία με την Εθνική Αρχή Συντονισμού για την προσαρμογή του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) στα μέτρα ενίσχυσης και στήριξης της επιχειρηματικότητας του ΠΑΑ 2014-2020, ώστε να ενισχυθούν η διαφάνεια και η αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων.
- Η σύσταση και συγκρότηση της Επιτροπής Παρακολούθησης του νέου ΠΑΑ και η πραγματοποίηση της 1^{ης} συνεδρίασής της στις 4 Απριλίου του 2016, εντός του χρονικού διαστήματος που έθετε ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013, ενώ στις 19 Δεκεμβρίου του 2016 θα πραγματοποιηθεί η 2^η συνεδρίασή της.
- Η κατάρτιση των κριτηρίων επιλογής συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του νέου ΠΑΑ, καθώς και η εξειδίκευση περιφερειακών κριτηρίων επιλογής.
- Η κατάρτιση του σχεδίου Στρατηγικής Ενημέρωσης και Δημοσιότητας του νέου ΠΑΑ.
- Η σύσταση του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου (ΕΑΔ) στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020.
- Η κατάρτιση του σχεδίου Δράσης και του σχεδίου Επικοινωνίας του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου.
- Η μεταφορά των ανειλημμένων υποχρεώσεων της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου στη νέα, με την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, καθώς και η έναρξη πληρωμής τους με προτεραιότητα στα μέτρα με τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα, όπως της πρόωρης συνταξιοδότησης, της εξισωτικής αποζημίωσης, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης, των ΟΠΑΑΧ και των δημόσιων έργων. Επισημαίνεται ότι εξασφαλίστηκε η συγχρηματοδότηση του συνόλου των ημιτελών έργων, ιδιωτικών και δημοσίων, της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου από πόρους της νέας, χωρίς να επιβαρυνθούν εθνικοί πόροι και οι πληρωμές εκτελούνται κανονικά.

Ταυτόχρονα, έχει, ήδη, πραγματοποιηθεί:

- προκήρυξη του μέτρου ενίσχυσης των παραγωγών σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές (εξισωτική αποζημίωση) για το έτος 2016 με 243,5 εκατ €,
- προκήρυξη του μέτρου των νέων γεωργών που θα συμβάλλει στη δημογραφική ανανέωση του πληθυσμού της υπαίθρου με 241 εκατ € δημόσια δαπάνη και ημερομηνία λήξης υποβολής αιτήσεων στήριξης με την παράταση που δόθηκε έως και 23.12.2016 ηλεκτρονική υποβολή και φυσικό φάκελο στις 09.01.2017 και
- κοινή πρόσκληση για την επιλογή των Ομάδων Τοπικής Δράσης και των Τοπικών Προγραμμάτων στο πλαίσιο του νέου LEADER (CLLD - πολυτομεακό και πολυταμειακό) για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Αλιείας και Θάλασσας με δημόσια δαπάνη 322 εκατ € για το ΠΑΑ και 54 εκατ € για το ΕΠΑΛΘ αντίστοιχα. Ήδη, ολοκληρώθηκε η σχετική αξιολόγηση και κοινοποιήθηκαν τα αποτελέσματα στους υποψήφιους φορείς.

Επιπλέον, προγραμματίζεται άμεσα η έκδοση προκηρύξεων σε σημαντικής χρηματοδοτικής βαρύτητας μέτρα του νέου Προγράμματος, όπως:

- Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων, ώστε να ενισχυθεί η προστιθέμενη αξία των γεωργικών προϊόντων, καθώς και ο εξαγωγικός τους προσανατολισμός. Για τη σχετική Υπουργική Απόφαση έχει, ήδη, ολοκληρωθεί και η δημόσια διαβούλευση.
- Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία, ώστε να ενθαρρυνθεί η στροφή σε βιολογικά ποιοτικά προϊόντα προς όφελος τόσο των παραγωγών όσο και του περιβάλλοντος. Για τη σχετική Υπουργική Απόφαση έχει, ήδη, ολοκληρωθεί και η δημόσια διαβούλευση.
- Κατάρτιση των Νέων Γεωργών, ώστε να διασφαλιστούν η επαγγελματική ικανότητα και η επάρκεια των νέων απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα. Άμεσα θα προωθηθεί για υπογραφή η σχετική ΚΥΑ του μέτρου, ενώ θα ακολουθήσουν τα Σχέδια Βελτίωσης μετά την ένταξη των νέων γεωργών, ώστε να δοθεί δυνατότητα στο δυναμικό των νέων ανθρώπων που θα εγκατασταθούν στη γεωργία να επενδύσουν στον γεωργικό τομέα.

Σε σχέση με τον χρόνο ενεργοποίησης αντίστοιχων μέτρων την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, επισημαίνεται ότι το ΠΑΑ 2007-2013 εγκρίθηκε από την Ε.Ε. στις 29/11/2007, δηλαδή, το ίδιο έτος με αυτό της τυπικής έναρξης της συγκεκριμένης Προγραμματικής Περιόδου, σε αντίθεση με το νέο ΠΑΑ 2014-2020 που εγκρίθηκε στις 14/12/2015, δηλαδή, ένα έτος μετά το έτος τυπικής έναρξης της συγκεκριμένης Προγραμματικής Περιόδου, λόγω της μη ωριμότητας της πρώτης υποβολής του τον Ιούλιο του 2014, γεγονός που συνεπάγεται την περαιτέρω καθυστέρηση στην έναρξη εφαρμογής του.

Παραταύτα, έχουν γίνει όσα προαναφέρθηκαν σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, ενώ επισημαίνεται ότι παρά την έγκριση του προηγούμενου ΠΑΑ 2007-2013 το 2007, οι προκηρύξεις στα βασικά επενδυτικά μέτρα αυτού έγιναν:

- Σχέδια Βελτίωσης, μία και μόνη προκήρυξη το έτος 2011, δηλαδή, 4 έτη μετά την έγκριση του Προγράμματος,
- Νέοι Γεωργοί, η πρώτη πρόσκληση το έτος 2009, δηλαδή, 2 έτη μετά την έγκριση του Προγράμματος,
- Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων, η πρώτη πρόσκληση το έτος 2009, δηλαδή, 2 έτη μετά την έγκριση του Προγράμματος,
- Ιδιωτικές επενδύσεις του Άξονα 3 (ΟΠΑΑΧ), η πρώτη πρόσκληση το έτος 2010, δηλαδή, 3 έτη μετά την έγκριση του Προγράμματος, με τις πρώτες δαπάνες από επενδύσεις να πληρώνονται το 2012, δηλαδή, 5 έτη μετά την έγκριση του Προγράμματος και
- LEADER, η προκήρυξη για την επιλογή των Ομάδων Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) πραγματοποιήθηκε το έτος 2008, δηλαδή, στο πρώτο έτος μετά την έγκριση του Προγράμματος, όπως συνέβη και με την τρέχουσα προκήρυξη, για την οποία, όμως, έχει, ήδη, ολοκληρωθεί η αξιολόγηση και έως το τέλος του έτους θα γίνει η ένταξη των ΟΤΔ στο ΠΑΑ. Την περίοδο 2007-2013 συμβάσεις με τις ΟΤΔ υπογράφηκαν το 2010, δηλαδή, τρία έτη μετά την έγκριση του Προγράμματος, οπότε έγιναν και οι πρώτες προκηρύξεις, με τις πρώτες δαπάνες από επενδύσεις να πληρώνονται το 2013, δηλαδή, 6 έτη μετά την έγκριση του Προγράμματος.

Το εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-2020 βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Γ. Καρασμάνη
2. Βουλευτή κ. Ε. Αυγενάκη
3. Βουλευτή κ. Χ. Αθανασίου
4. Βουλευτή κ. Σ. Αναστασιάδη
5. Βουλευτή κ. Ι. Ανδριανό
6. Βουλευτή κ. Ι. Αντωνιάδη
7. Βουλευτή κα Μ. Αντωνίου
8. Βουλευτή κα Α.-Μ. Ασημακοπούλου
9. Βουλευτή κ. Γ. Βαγιώνα
10. Βουλευτή κ. Α. Βεσυρόπουλο
11. Βουλευτή κ. Κ. Βλάχη
12. Βουλευτή κ. Γ. Βλάχο
13. Βουλευτή κα Σ. Βούλτεψη
14. Βουλευτή κ. Γ. Γεωργαντά

15. Βουλευτή κ. Σ. Γιαννάκη
16. Βουλευτή κ. Β. Γιόγιακα
17. Βουλευτή κ. Α. Δαβάκη
18. Βουλευτή κ. Χ. Δήμα
19. Βουλευτή κ. Α. Δημοσχάκη
20. Βουλευτή κ. Α. Καββαδά
21. Βουλευτή κ. Κ. Καραμανλή
22. Βουλευτή κ. Θ. Καραόγλου
23. Βουλευτή κ. Γ. Κασαπίδη
24. Βουλευτή κ. Α. Κατσανιώτη
25. Βουλευτή κ. Σ. Κεδίκογλου
26. Βουλευτή κ. Χ. Κέλλα
27. Βουλευτή κα Ν. Κεραμέως
28. Βουλευτή κα Ο. Κεφαλογιάννη
29. Βουλευτή κ. Ι. Κεφαλογιάννη
30. Βουλευτή κ. Ε. Κόνσολα
31. Βουλευτή κ. Κ. Κουκοδήμο
32. Βουλευτή κ. Γ. Κουμουτσάκο
33. Βουλευτή κ. Δ. Κυριαζίδη
34. Βουλευτή κ. Ν. Μηταράκη
35. Βουλευτή κ. Χ. Μπουκώρο
36. Βουλευτή κ. Α. Μπούρα
37. Βουλευτή κ. Β. Οικονόμου
38. Βουλευτή κ. Μ. Σαλμά
39. Βουλευτή κ. Κ. Σκρέκα
40. Βουλευτή κ. Χ. Σταϊκούρα
41. Βουλευτή κ. Γ. Στύλιο
42. Βουλευτή κ. Κ. Τσιάρα

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

P. Meydlos